

Sygn. akt IV U 540/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 marca 2023 roku w Sieradzu

odwołania G. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 27 września 2022 r. Nr (...)

w sprawie G. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o rekompensatę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje G. B. prawo do rekompensaty od 8 września 2022 roku.

Sygn. akt IV U 540/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 27.09.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił G. B. prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji w/w wnosił o jej zmianę decyzji i przyznanie prawa do rekompensaty. Wskazywał, że w okresie zatrudnienia w (...) S.A. od 16.07.1980 – 30.09.1995, wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako telemonter.

W odpowiedzi organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. B. urodził się (...)

Decyzją ZUS z 30.08.2022r. nabył prawo do emerytury od 11.08.2022r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

W okresie od 16.07.1980 – 30.11.2002, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) S.A. (poprzednia nazwa (...)).

W dniu 16.07.1980r., została zawarta umowa o pracę, mocą której G. B. został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na okres próbny do 29.07.1980r., jako telemonter w (...)w K. – (...).

W dniu 30.07.1980r., G. B. został zatrudniony na okres wstępny do 15.07.1981r. w pełnym wymiarze jako telemonter.

Na podstawie kolejnej umowy z 16.07.1981r., został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony nadal na stanowisku telemontera.

Z dniem 1.08.1988r., odwołujący został zaszeregowany jako starszy telemonter.

Dyrekcja (...) znajdowała się w K., a w T. był (...). W U. mieścił się posterunek. G. B. wykonywał pracę telemontera w U. i w terenie, należał do oddziału liniowego. W U. było zatrudnionych trzech telemonterów, nie było zatrudnionego technika. W-ca m miał uprawnienia wysokościowe, ukończone kursy elektryczne, kurs dla konserwatorów telekomunikacyjnej sieci przewodowej.

Po przekształceniu zakładu w (...) S.A., w-ca nadal wykonywał pracę telemontera z tym, że był przydzielany do P. z telemonterem T. G.. Trzeci telemonter przeszedł do Ł.. Telemonterzy, którzy pracowali z w-cą już nie żyją.

Telefonizacja wsi rozpoczęła się od 1960r. Niewiele osób miało wtedy telefony; z reguły na wsi był 1-2 telefony. Od tego czasu, zwykle druty napowietrzne były przestarzałe, zrywały się, wymagały ciągłego remontu.

Do obowiązków w-cy jako telemontera należało:

- Konserwacja urządzeń liniowych oraz w ograniczonym zakresie urządzeń stacyjnych. Konserwacja urządzeń liniowych polegała na naprawie drutów, kabli telekomunikacyjnych napowietrznych i podziemnych. Urządzenia stacyjne znajdowały się na centrali telefonicznej. Konserwacja ich polegała na wymianie paneli elektronicznych. Na centrali pracowali technicy, którym w-ca, pomagał wciągać uszkodzony kabel. Technicy usuwali uszkodzenia w urządzeniach stacyjnych i liniowych, telemonter nie był do tego kompetentny;
- Dokonywanie okresowych i doraźnych przeglądów stanu technicznego urządzeń stacyjnych i liniowych;
- Usuwanie defektów i uszkodzeń w urządzeniach stacyjnych i liniowych przy ścisłej współpracy pracowników odpowiednich służb w (...);
- Przeprowadzanie doraźnych pomiarów linii i urządzeń oraz współdziałanie w prowadzeniu pomiarów okresowych - gdy było uszkodzenie linii, to najpierw przyrządami pomiarowymi należało określić rodzaj uszkodzenia, w jakiej jest odległości. W-ca współdziałał razem z technikiem, który był przy urządzeniach pomiarowych, a w-ca znajdował się wówczas na słupie robiąc przykładowo zwarcie, przerwę, uziemienie w skrzynce kablowej.
- Przeprowadzanie doraźnych pomiarów uziemień urządzeń abonenckich
- Analizowanie stanu technicznego urządzeń stacyjnych i liniowych i zgłaszanie przełożonemu wyników tej analizy oraz wniosków zmierzających do wyeliminowania istniejących nieprawidłowości i poprawy jakości urządzeń. Dotyczyło to sytuacji, gdy zostało stwierdzone większe uszkodzenie, które należało zgłaszać kierownikowi. Gdy były poważne uszkodzenia, np. po wichurach, to była specjalna brygada monterów. Przy mniejszych uszkodzeniach pracowali sami telemonterzy;
- przeprowadzanie remontu, rekonstrukcji i modernizacji wprowadzeń instalacyjnych wewnętrznych stacji telefonicznych, co polegało na wymianie kabli telefonicznych na małych odcinkach. W przypadku starych instalacji telefonicznych, były wymieniane przez telemontera na nowe;
- przeprowadzanie doraźnych objazdów linii napowietrznych – odbywało się po każdej burzy z wyładowaniami atmosferycznymi, po wichurze, podczas występowania sadzi, po obfitych opadach śniegu. Wówczas w-ca jeździł i sprawdzał stan linii napowietrznych, tj. czy nie są zerwane, czy zbyt nisko nie opadły, jaki jest naciąg drutów.

- Sprawdzanie skrzyżowań i zbliżeń linii telekomunikacyjnych z energetycznymi i natychmiastowe informowanie o stwierdzonych nieprawidłowościach i zagrożeniach przełożonego. W tym celu należało wejść na słup linii telefonicznej i ustalić odległość z kablami elektrycznymi;
- demontowanie likwidowanych linii telefonicznych i rozliczanie materiałów uzyskanych z demontażu, polegało na demontażu przestarzałych, niepotrzebnych linii telefonicznych (słupy i druty). - Przekazywanie przełożonemu informacji o wszelkich zmianach na istniejącej sieci telekomunikacyjnej;
- Konserwacja i usuwanie uszkodzeń oraz stała troska o sprawność eksploatacyjną rozmównic publicznych i aparatów wrzutowych (na karty magnetyczne). Aparatem wrzutowym zajmował się technik, a telemonterzy zajmowali się linią. Trzeba było zmierzyć parametry linii prowadzących do rozmównic publicznych;
- Utrzymywanie w stałej aktualności wykazów zajętości przełączalni głowic w skrzynkach kablowych oraz profili słupków kablowych i międzymiastowych. Polegało to na sprawdzaniu zajętości kabli, czy są wolne kable, czy można podłączyć nowego abonenta;
- Czynny udział w pracach remontowych i inwestycyjnych wykonywanych przez brygady remontowe na terenie (...). Gdy przyjechała brygada remontowa do większych remontów i inwestycji, to należało wskazać jej zakres robót, tj. co założyć z jednego punktu do drugiego. Odwołujący wykonywał prace przy urządzeniach stacyjnych (wymiana bezpieczników, wymiana tranzystorów) – dotyczyło to drobnych napraw. W przypadku poważnej awarii przyjeżdżała specjalna brygada, tzw. kolumna. W przypadku prac stacyjnych przyjeżdżali technicy z T., gdyż w U. nie było technika;
- Wykonywanie robót teletechnicznych na terenie działania innego (...) na polecenie przełożonego;
- Bieżące prowadzenie „dziennika zatrudnienia montera”, „dziennika uszkodzeń” oraz innych dokumentów, których prowadzenie wynika z obowiązujących instrukcji regulaminów i in. przepisów. W dzienniku uszkodzeń dokumentowało się rodzaj uszkodzeń i zużyte materiały do napraw.

W okresie zimowym prace również trwały. Na słupy wchodziło się przy użyciu specjalnych łąz.

Za okres od 16.07.1980 – 30.09.1995 pracodawca wystawił świadectwo pracy podając, że w w.w okresie G. B. wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako telemonter, starszy telemonter. Okresy nieskładkowe po 14.11.1991r. przypadły: 28.12.1992 – 31.12.1992, 4.01.1993 – 20.01.1993, 19.04.1993 – 25.04.1993, 13.10.1993 – 17.10.1993, 1.12.1993 – 6.12.1993 – zasiłek chorobowy.

Od 1.10.1995r., w-ca został zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku ds. obsługi serwisowej i instalacji, które nie jest zaliczane szczególnych warunków (**decyzja emerytalna ZUS k. 5/akta (...), zeznania wnioskodawcy na nagraniu CD – 00:51:46 – 00:54:20 k. 27/akta sprawy; akta osobowe w-cy zawierające m.in.: podanie o pracę, angaże, umowy o pracę, kartę stanowiska pracy z 2.02.1994r., informację dot. zatrudnienia od 1.10.1995r., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach**).

W dniu 8.09.2022r., w/w złożył w ZUS wniosek o rekompensatę (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 27.09.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił G. B. prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach. Do szczególnych warunków nie został uznany okres zatrudnienia w (...) S.A. od 16.07.1980 – 30.09.1995, ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy z 30.11.2002r., brak jest informacji o wykazie, dziale, pozycji oraz punkcie powołanego zarządzenia resortowego (**decyzja k. 13/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w (...) S.A. od 16.07.1980 – 30.09.1995, Sąd ustalił na podstawie zeznań wnioskodawcy, którym dał wiarę i które korelują z dokumentacją osobową. Organ rentowy ich nie kwestionował. W ocenie Sądu, materiał dowodowy daje podstawy do uznania, że w spornym okresie zatrudnienia (z wyłączeniem okresów nieskładkowych) praca wnioskodawcy podlega zaliczeniu do

pracy w szczególnych warunkach, bowiem G. B. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę telemontera, starszego telemontera, na co wskazują akta osobowe, jak i korelujące z nimi zeznania wnioskodawcy. Zaakcentować także trzeba, iż organ rentowy nie kwestionował pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w okresie 16.07.1980 – 30.09.1995, wykazanej w świadectwie nr (...) z 30.11.2002r., wskazując w zaskarżonej decyzji, że odmowa prawa do rekompensaty wynika z „braku informacji o wykazie, dziale, pozycji oraz punkcie powołanego zarządzenia resortowego” w złożonym świadectwie pracy z 30.11.2002r.

Ubocznie należy wskazać, choć nie należy to do przedmiotu sporu, że od 1.10.1995r., praca w-cy w (...) S.A. na stanowisku pracy ds. obsługi serwisowej i instalacji, nie podlega zaliczeniu do szczególnych warunków zatrudnienia, czemu pracodawca dał wyraz w nowym angażu z 3.11.1995r., obowiązującym od 1.10.1995r.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 2 pkt 5 ustawy z 9.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017r., poz. 644 ze zm.), rekompensata - odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wynika z art. 21 cyt. ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Rekompensata ma charakter dodatkowego świadczenia pieniężnego wliczanego do wysokości kapitału początkowego i do wysokości emerytury, przysługującej z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego osobom urodzonym po 31 grudnia 1948r. i obliczonej od wartości zwaloryzowanego kapitału początkowego z uwzględnieniem rekompensaty. Celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jej realizacja polega na zwiększeniu wysokości emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W taki sposób istotę rekompensaty określa zresztą sam ustawodawca, definiując ją w art. 2 pkt 5 ustawy o e. p.

Definicję pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniającą do wcześniejszej emerytury reguluje art. 32 ustawy emerytalno – rentowej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca spełnił przesłankę zatrudnienia w szczególnych warunkach w wymaganym wymiarze 15 lat. W okresie zatrudnienia w (...) S.A. od 16.07.2980 – 30.09.1995, (z wyłączeniem okresów nieskładkowych), wykonywał pracę telemontera, starszego telemontera przy montażu, konserwacji i remoncie linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych, wymienioną w Dziale VIII, poz. 20 rozporządzenia RM z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego (...).

Pomocniczo należy wskazać, że stanowisko telemontera i starszego telemontera zostało wymienione w wykazie A Dział VIII poz. 2,3 zarządzenia Nr 33 Ministra Łączności z 16.05.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.